

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglaš po ceniku / Oglaš
se sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Madžarska kriza

Budimpešta, 12. maja.

Val protizidovskega mišljenja je zajel v zadnjem času tudi Madžarsko. Med ogrskim narodom so se pojavili agitatorji ter razvili silovito protizidovsko agitacijo. Ti agitatorji pripadajo narodno socialističnemu gibanju in so ustvarili v širokih narodnih plasteh takšno razpoloženje, da je moral celo sam državni upravitelj Horthy po radiju razglašati smerne navedbe madžarske politike in da je morala Daranyijeva vlada spodbiti ostrino te agitacije s tem, da je predložila parlamentu zakonski osnutek o židovskem vprašanju, s katerim naj bi se omejila gospodarska moč židovstva na Ogrskem. Kakšno razpoloženje je v ogrskih parlamentarnih krogih napram temu vprašanju, je pokazala med drugim tudi razprava v peštanskih zbornicah v zvezi s predloženim židovskim zakonskim osnutkom.

Dočim je bila gornja zbornica za časa vehementnih govorov proti raznim podtalnim agitacijam nabito polna, pa je bila poslanska zbornica precej prazna, ko so pričeli razpravljati o predloženem židovskem osnutku. Najvehementnejša sta bila v protisemitskih izpadih grof Karolyi in dr. Csillery, pač pa je dejal grof Apponyi, da se godi ogrskim Židom velika krivica in da pozna osebo »izvrstne Žide, ki so postali po 1. avgustu 1919 odlični, prepričani kristjani, ki niso nič manj zanesljivi Ogrji kakor je n. pr. komunist Bela Kun, ki se je dal 1. 1919 krstiti«.

Narodni poslanec Jenes, ki pripada vladni stranki, je skušal pojasnjevati, kako in zakaj se je lahko razvila gospodarska moč židovstva na Ogrskem, kjer je skozi desetletja obstajala neka gospodarska plast, ki je sistematično oblikovala nazor, da ni primerno, če se pripadniki te gosposke plasti spustijo na področje trgovske kariere. Te miselnosti se je na rahlo dotaknil tudi drž. upravitelj Horthy ob svojem znanem radijskem govoru. S tem naziranjem je treba v smislu izvajanj omenjenega poslanca likvidirati. Zanimiv pojav je, da morajo celo v današnjih prilikah siliti madžarsko nežidovsko mladino k temu, da se posveti gospodarskemu in trgovskemu življenju ter da se skuša uveljaviti v finančni bančniški karijeri. Medtem, ko so se sinovi ogrskih srednjih slojev branili, da bi se lotili gospodarstva, trgovine, bančništva, so Židje zasedli vsa vodilna ter najvažnejša mesta v madžarskem gospodarstvu. Sedaj so Židje tukaj, imajo razne privilegije, veliko denarja, z denarjem pa tudi veljavo na drugih toriščih ogrskega življenja.

Dočim se je v Romuniji in deloma tudi na Poljskem v zadnjem času protizidovski val nekoliko pojenjal, pa je s stopnjevanjem silo širil na površje v sosednji Madžarski, kjer skuša ubrati sedanja Daranyijeva vlada neko srednjo črto, ki je sploh značilna za njena prizadevanja: Na eni strani naj bi ne bili Židje z novim protizidovskim zakonskim osnutkom usodno prizadeti, na drugi strani pa se skušajo paralizirati težnje onih struj, ki hočejo po nemškem vzoru židovstvo popolnoma izločiti iz gospodarskega, političnega in kulturnega področja na Ogrskem.

Fanatizem se stopnjuje na obeh straneh in postaja problem ogrskega židovstva tem kompliciranjši, ker se stališča za in proti prepletajo z istočasnim motrenjem radikalnih desničarskih struj, ki hočejo uveljaviti na Ogrskem povsem drugačen državni in deloma tudi družabni red. Kdo bo močnejši: Poldemokracija ali...

Magnatska zbornica strmo-glavila Daranyijevo vlado

NA OBZORJU IMREDYJEVA VLADA »MOČNE ROKE«.

HORTHY.

BUDIMPEŠTA, 13. maja. Prvokrat se je v politični zgodovini Madžarske po vojni zgodilo, da je zgornja takozvana magnatska zbornica prisilila vlado k odstopu. Večina magnatne zbornice je naslovila na predsednika vlade Daranyi-ja ultimativno zahtevo s potekom roka do 18. t. m., v kateri se poziva vlada, da stori primerne energične ukrepe, da se preprečijo akcije desničarskih ekstremnih struj v svrhu ohranitve notranjega mira. Daranyi je videl v tem pismu izraz nezaupanja in je takoj sklenil odstop svoje vlade, ki se sestane danes popoldne k seji, na kateri bo sklenila demisijo. Predsednik vlade Daranyi se bo podal zatem k državnemu upravitelju Horthyju, ki mu bo predložil demisijo svoje vlade. Kriza bo trajala le malo časa ter se imenuje kot kandidat na Daranyijevo mesto sedanji gospodarski minister in guverner madžarske banke Imredy, ki je bil že včeraj sprejet pri Horthyju. Nova vlada se označuje kot vlada »močne roke« in bo navodno kmalu po nastopu razpisala volitve.

Južna Srbija poplavljena, v Črni gori snežni zameti

BEOGRAD, 13. maja. Južnosrbski predeli, zlasti okoli Prištine, so radi neprekinjenega deževja in tajanja snega popolnoma preplavljeni. Polja nalikujejo jezerom, v Prištini je voda dva metra nad normalo in so morali vse hiše evakuirati. Radi silno naglega naraščanja vodovja se je posrečilo v zadnjem trenutku rešiti

bolnike in otroke. Kosovo polje je spreminjeno v jezero. Pri Prijepolju je besneče vodovje odplavilo več mostov in hiš. Velikanska škoda je tudi na železniških objektih in cestah. Iz Črne gore pa poročajo o zimskem vremenu in snežnih zametih, ki so posipali pokrajino ponekod do pol metra in še več.

Ostavka belgijske vlade

BRUSELJ, 13. maja. Predsednik vlade Janson je po odstopu treh katoliških sornih ministrov predložil kralju demisijo

svoje vlade. Za enkrat še ni nobenih prognoz glede sestave nove vlade.

Kemal Atatürk prepisal vse svoje imetje na državo

ANKARA, 13. maja. DNB poroča: Predsednik turške vlade Kemal Atatürk je izvršil v navzočnosti notranjega ministra ter visokih državnih uradnikov zakon-

ske formalnosti glede prepisa vsega svojega premoženja, to je hiše, posestva in poletnih dvorcev v korist države.

Kakor l. 1914: Anglija spravlja svoje zlato na varno...

LONDON, 13. maja. Dopsnik »Daily Telegrapha« v Montrealu brzojavlja svojemu listu, da je prispela v Ottawa pošiljka dveh in pol milijonov funtov šterlingov v zlatu, ki pripadajo angleški narodni banki. V polslužbenih krogih zatrjujejo, da gre za pričetek ukrepov za obrambo svojega zlata izven Anglije, kakor je An-

glija prakticala prve mesece za časa svetovne vojne. V dobro poučenih krogih pravijo, da želijo britanski krogi imeti v Kanadi zlato rezervno za primer vojne. Tudi se zatrjuje, da želi kupiti britanska vlada v Kanadi večjo količino municije ter kanadskega žita.

Sredi teh trenj ni nič čudnega, če se je Daranyi naveličal svojega poslanstva in če se navzlic raznim službenim demantijem vztrajno vzdržujejo govorice o vladnih izpremembah prihodnje dni. Val desničarskega poleta je očitveno tako močan, da je Daranyijeva vlada, ki je podedovala slabo Gömbösovo dedščino, preslabotna, da bi vladala. V dobro poučenih krogih pravijo, da je minister Imredy edini mož, ki bi lahko spodbil tla

Pabecki**Nemci djakovske škofije**

»Deutsche Zeitung« piše v članku, ki obravnava stanje nemškega manjšinskega prebivalstva na teritoriju dijakovske škofije, da zahtevajo nemški manjšinski rimskokatoliški verniki v tej škofiji, da se nemškim otrokom podaja v narodnih šolah verouk v materinščini. Prav tako naj bi se vršili tudi vsi cerkveni obredi bogoslužja za nemško manjšinsko prebivalstvo v nemščini.

Števila

Pri Veliki vojni se začel del v prvi žrtvi, ki je bila škofija mariborska. Od prvega dne je bilo na slovenski strani to človeštvo.

Pokrivanje hudobije

»Del. politika« poroča v št. 40: »Delajte, kakor učite! V rubriki »Za pet tihih minut« je prinesel »Slovenec« (št. 105 z dne 8. maja) to-le: »Podvržite se zaradi Gospoda vsakemu človeškemu redu. Zakaj, to je božja volja, da po vaših dobrih delih umolknite nevednost nerazumnih ljudi; kakor svobodni, pa ne, kakor bi svobodo imeli za pokrivanje hudobije, ampak kakor božji služabniki.« (1 Petr. 2, 11—16). Zakaj se potem »Slovenec« ne ravna po tem in napada vse režime, razen nekaterih? Pa tisti nasvet naj bi gospodje študirali, da se ne sme imeti svobode za pokrivanje hudobije.«

Kurioziteti

V Nikšiću izhaja »Slobodna misao«, ki poroča: »Poslednja številka »Krščanskega glasnika«, ki izhaja v Beogradu, objavlja na prvi strani veliko sliko g. dr. Laze Markovića, nato pa razlago nekega »profesorja«, ki navađa primer dr. Markovića kot edinstven primer najmanjšega človeka in največje inteligence.

Dolgovi

Pariški »Figaro« analizira državne proračune in dolgove posameznih držav in ugotavlja, da imajo Združene ameriške države letos deficita skoro 50 milijard frankov, dočim znaša deficit Italije 10 milijard pri komaj 35 milijardnem proračunu. Državni dolgovi Anglije znašajo 8 milijard funtov šterlingov (v našem denarju 1920 milijard dinarjev) in so trikrat večjih od francoskih. Sedanja Nemčija pa je dvignila v zadnjih petih letih nemške državne dolgove na 57 milijard mark (okrog 880 milijard din), kolikor Francija zapravi komaj v dobi 4 do 5 generacij.

Kaj, ko bi...

V marib. tedniku »Jugoslovenske radikalne zajednice« beremo v dopisu iz Mariborja Snežne: »Tukaj ob državni meji prebivajo nekatere družine, ki nočejo govoriti slovensko, nemščine pa prav ne znajo. Tudi otroci se zastrupljajo z duhom, ki je sovražen materinemu jeziku. Kako žalostno je, če slišimo mladeniče in dekleta, ko lomijo nek jezik, ki bi naj bil nemški, pa je spakedrana mešanica nemščine in slovensčine. Naj bi storila šola in ljudska izobrazba svojo dolžnost. Nove sosedne razmere zahtevajo pojačeno izobraževalno delo.« Čudne so te tožbe, ko bi lahko bilo bolje, pa je duh strankarstva preslaboten, da bi ljudem odvrčal pogled drugam. Kaj, ko bi se pričelo resnično upoštevati novo stanje, predvsem od strani onih, ki so v svoji strankarski slepoti nedostopni za razloge složnega sodelovanja, pri katerem se ne sme pri-

Gospodarske beležke

O načrtu novele obrtnega zakona so razpravljali te dni zastopniki obrtnih zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic iz vse države na konferenci v Beogradu. Konferenca je sklenila, da se posamezne določbe spremene v smislu predlogov, ki so jih zastopniki obrtnikov že l. 1934 stavili trgov. ministerstvu. Ti predlogi so bili sedaj le še nekoliko izpopolnjeni na podlagi najnovjših izkušenj.

Sklepi kongresa gostinskih zvez. V Novem Sadu se je včeraj zaključil letošnji kongres gostinskih zvez iz vse države. Soglasno je bila sprejeta daljša resolucija, v kateri zahtevajo zastopniki gostinstva, da se pri novelizaciji obrtnega zakona v celoti upoštevajo njihovi predlogi in da se gostinstvu v zakonu samem priznajo pravice posebnega stanja. Nadalje zahtevajo dokončno sanacijo gostinstva, popolno onemogočenje sušmarstva, znižanje hanovinskih in občinskih trošarin, znižanje banov, in obč. doklad za 50%, prepoved točenja alkoholnih pijač na drobno v trgovskih lokalih, vinarstvih zadrug in ladjah, spremembo uredbe o strokovni usposobljenosti za doseg gostinskih koncesij ter uredbe o gostinskem pomožnem osebju, novo ureditev policijskih, koncertnih in drugih taks in novelizacijo zakona o zaščiti delavstva, kolikor se nanaša na delovni čas v gostinskih podjetjih.

Državni dohodki od neposrednih in posrednih davkov ter monopolov so se l. 1937 v primeri s prejšnjim letom povečali za 968 milijonov din, v zadnjih letih pa za 1314 milijonov din. Dohodki državnih podjetij pa so nasproti prejšnjemu letu narasli za 504 milj., v zadnjih dveh letih pa za 609 milj. Din.

30% pridelka kave bo letos uničila Brazilija. Lani so uničili 64% pridelka, to je okoli 8000 vagonov kave. Za uničeno kavo pa dobijo producenti od državnega urada za kavo 2 milrajša od vreče.

Sladkorna industrija je dobičkonosna. Velikobechčereška tvornica sladkorja izkazuje za leto 1937 čisti dobiček 10,66 milj. dinarjev.

Jugoslavija bo uvozila pšenico? Po vestih iz Beograda se bavijo merodajni činitelji z mislijo, da bi iz Romunije in Madžarske uvozili pšenico, ki je v omenjenih državah za 35% cenejša kakor pri nas.

Sportno gibanje

Težak poraz Angležev v Pragi. V Pragi je bila nogometna tekma med angleškim moštvom Wolverhampton v Wanderers ter kombiniranim moštvom Sparte in Slavije. Tekma se je končala s porazom Angležev z razmerju 4:0 (1:0).

Jugoslovenski teniški savez je češkoslovaška igralca Menzela radi nesportnega obnašanja v Zagrebu prijavil mednarodni teniški zvezi.

V zadevi prekinjene prvenstvene tekme SK Železničar-ISSK Maribor dne 17. aprila t. l. upravni odbor LNP na svoji zadnji seji na podlagi sodnikovega poročila in zaslisanja ugotovil, da je sodnik prekinil tekmo zaradi obnašanja igralca Franca Frangeša. Ker ne gre za prekinitve tekme po krivdi enega ali drugega moštva, se zadeva odstopi poslovnemu odboru v nadaljno rešitev.

Poverjeničstvo sodniškega odbora LNP v Mariboru (službeno). Za sojenje tekem dne 15. t. m. so delegirani ss. gg. Bergant, Kaspar, Klanšček, Nemeč Fr. in sod. kand. gg. Murko, Radolič in Salay. — Ss. gg. Bizjak se ponovno poziva, da pride k zaslisanju dne 16. t. m. v času od 20.—20.30 pri »Zamorcu«. — Poverjenik.

petiti, da bi bili preganjani nosilci šolske vzgoje, ki naj bi »storila svojo dolžnost«. Ni je misli razen jugoslovenske, ki bi bila odporna proti vsemu onemu, kar se v zadnjem času dogaja ob naši meji. Tako je marijasneženski dopisnik poskrbel za dobre levite onim, ki menijo, da bodo s strankarsko ekskluzivnostjo na svojih položajih lahko rešili težke probleme, ki tišijo naše obmejno ozemlje.

Namestnik zunanjega ministra ČSR utonil v Sani

Zagreb, 13. maja. Na povratku iz Splita proti Zagrebu je pri Bosanskem Novem zgrmel avto češko slovaškega pooblaščenca ministra in bivšega poslanika v Moskvi, dr. Bohdana Pavlujca v reko Sano. V avtu sta bili razen dr. Pavlujca še njegova žena ter služ-

kinja. Strašna nesreča se je pripetila na nekem ovinku in v trenutku, ko je avto vozil z najhujšo brzino. Radi nekega defekta je češkoslovaški državnik izgubil oblast nad vozilom, tako da se je avto zvrnil s ceste v reko Sano in se pogreznil na dno reke. Dr. Pavlujeva soproga

se je v hipu katastrofe pogrela skozi okno in se tako rešila. Dobila je hude poškodbe na nogah in rokah, dočim sta dr. Bohdan Pavlu in njegova služkinja ostala v avtomobilu in našla smrt v Sani.

Cesar brez zemlje in podanikov v Ženevi, obdan od detektivov treh držav

Konec abesinskega vprašanja

Zeneva, 12. maja. Silno dramatična je bila današnja seja Sveta Društva narodov, ki je prizdajala Abesiniji smrten udarec. Šele danes je bila zapečaten usoda samostojne Abesinije. Pred svetom Društva narodov se je pojavil včeraj navzlic bolezni bivši abesinski cesar Haile Selasije, obdan in

čuvan po detektivih angleške, francoske ter švicarske policije. Ko je predsednik sveta DN Munters izjavil, da je svet Društva narodov sklenil dopustiti k današnji razpravi tudi zastopnika Abesinije in da je abesinski cesar izrazil željo, da bi osebno prisostvoval seji, so se odprla stranska, takozvana bronasta vrata, skozi katera je dostojanstveno v grobni tišini stopal bivši abesinski neguš s svojim spremstvom. Pristopil je k predsedniški mizi, zavzel svoje mesto ter komaj vidno sklonil svojo že popolnoma osivele glavo v pozdrav predsedniku ter ostalim članom sveta DN. Potem, ko je lord Halifax povdarjal, da je v sedanjih dobi ohranitev miru najvažnejša in da je treba slej ko prej priznati dejstvo, da se nahaja Abesinija pod kontrolo Italije, se je dvignil neguš Haile Selasije, ki je s tresočim se glasom podal izjavo, da je prišel branit svoj narod. Nato je njegov osebni tajnik prečital obširno spomenico, v kateri opisuje ves razvoj abesinskega problema od prvih sporov z Italijo do današnjega dne. Spomenica ugotavlja, da se je Abesinija z vsem zaupanjem obrnila do Društva narodov in pričakovala od njega dejanske pomoči. V neki meri se je to sicer zgodilo, toda sedaj, ko gre za biti ali ne biti, je Abesinija prepuščena svoji usodi, čeprav je večina abesinskega ozemlja dejansko še vedno pod oblastjo oboroženih abesinskih oddelkov, ki se še vedno z orožjem v roki bore za samostojnost in neodvisnost abesinske države in abesinskega naroda. Haile Selasi-

je je v hipu katastrofe pogrela skozi okno in se tako rešila. Dobila je hude poškodbe na nogah in rokah, dočim sta dr. Bohdan Pavlu in njegova služkinja ostala v avtomobilu in našla smrt v Sani.

je je v hipu katastrofe pogrela skozi okno in se tako rešila. Dobila je hude poškodbe na nogah in rokah, dočim sta dr. Bohdan Pavlu in njegova služkinja ostala v avtomobilu in našla smrt v Sani.

Razne vesti

Turška državnik odpotovala

Turška državnik predsednik vlade Džalal Bajar in zunanji minister Ruždi Aras sta sinoči ob 23.40 odpotovala z brzim vlakom v Sofijo, kjer se bosta setala s predsednikom bolgarske vlade in kjer bosta na obedu pri kralju Borisu. Ob njunem odnosu iz Beograda je izšel sledeči komunikat: Pri obisku predsednika turške vlade Bajarja in zunanjega minist. Ruždi Arasa v Beogradu je prišlo do izmenjave misli med turškima državnikoma in predsednikom vlade in zunanjim ministrom dr. Stojadinovičem. Razgovori so se vršili zelo pristrčno in so pokazali, da vlada v naziranih državnikov Turčije in Jugoslavije popolno soglasje v vseh vprašanjih, ki se tičejo Turčije in Jugoslavije ter vse Balkanske zveze. Zato je ta mednarodna ustanova poklicana, da razvija prav tako kakor v preteklosti svoje plodno politično in gospodarsko delovanje, upoštevaje utemeljene interese vseh balkanskih držav in ohranitev miru.

Polarni sij

je zablestel preteklo noč okrog polnoči nad Anglijo, Nemčijo, Češkoslovaško in skandinavskimi državami. Krasen prirodni pojav je trajal skoro poldrugo uro.

S stanovske feante

Največje učiteljsko zborovanje

Murska Sobota se pripravlja za dostojen sprejem gostov, ki bodo pohiteli v soboto dne 14. V. v naše Prekmurje. Splo-

šno zanimanje, ki smo ga zbudili s tem zborovanjem, je tako veliko, da je sklenila M. Sobota ta dan preživeti v prazničnem razpoloženju. Po sprejemu gostov na kolodvoru ob 9. uri, bo krenilo učiteljstvo z godbo na čelu na pokopališče, kjer se bo poklonilo borcem za osvoboditev Prekmurja in jim položilo na grob venec. Nato se bo v Sokolskem domu pričelo zborovanje, ki bo predvsem stanovskega in narodno kulturnega značaja.

Predavatelji vam bodo prikazali Prekmurca kakršen je, njegove dobre in slabe strani, zemljo Prekmursko in razmere, ki so žal še tako malo znane in upoštevane. Na ta dan prosvetno-kulturni delavcev in pionirjev naše narodne kulture se bo očitovale vsa učiteljska narodno-stanovska zavest, sloga in moč! Po zborovanju bo učiteljstvo preskrbljeno s prehrano, za katero je že mnogo priglašencev. Tudi onim, ki se še niso priglasili, so zagotovljene ugodnosti in udobnosti v ponli meri! Gostom bodo na razpolago avtobusi, ki bodo vozili za režijske stroške na najzračnejše točke našega Prekmurja. Take ugodnosti vam nudi lahko samo oni, ki vas bo vesel, ki vam v svoji dobrodušnosti hoče razkazati svojo zemljo, njene lepote in znamenitosti. Poslužite se te ugodnosti in pokažite Prekmurcem živo zanimanje za njihovo požrtvovalno delo! Zaključek našega praznika bo koncert Glasbene Matice iz Ptujja, ki bo z narodnim blagom vnel naše Prekmurce, ki jim bodo v dno duše segajoče pesmi zopet doprinesle mnogo odobravanja in bratskega veselja. Spoznavajmo se in cenimo drug drugega, da zrastemo v močen troimeni jugoslovenski narod! Pokažimo, da smo vredni pozornosti in prekmurske gostoljubnosti!

Spomnimo se dobrovoljcev legionarjev!

Ob priliki letošnjih proslav našega narodnega osvobodjenja ter ujedinjenja je dolžnost vsakogar izmed nas, da se spomnimo vseh onih naših legionarjev in dobrovoljcev, ki so pred 20 leti zgrabili za orožje ter pod vodstvom svojega generala Maistra začrtali današnje severne meje naše domovine Jugoslavije. Izčrpani po svetovni vojni so se vrnili na svoje domovine, kjer se je ustanavljala nova država, svobodna Jugoslavija. Brez obotavljanja so se stavili v težkih dneh na razpolago generalu Maistru in njegovim sotrudnikom. Le na ta način je bila generalu Maistru dana možnost, da je s svojimi najzanesljivejšimi vojaki prostovoljci zasedel našo mejo. Ob naši dvajsetletnici se spomnimo teh junakov prostovoljcev predvsem padlih borcev, njihovih družin, invalidov in onih, ki so v tej dobi umrli. Spomnimo

se pa tudi še danes živečih borcev in se vprašajmo, v kakšnem stanju živijo, kako jim je danes ob naši dvajsetletnici naše narodne in državne svobode. Nihče med njimi ne bi smel biti nezadovoljen, saj so dani prav vsi pogoji za življenje te majhne peščice še živečih dobrovoljcev. Nekateri so si svoj položaj izboljšali, predvsem oni, ki so v državnih, banov. ali občin. službah.

Mnogo je pa dobrovoljcev, ki so zaposleni v privatnih podjetjih v kruti borbi za svoj vsakdanji kosček kruha.

Spomnimo se vsaj ob 20 letnici na vse te junake, ki so žrtvovali samega sebe ter pomagali ustvarjati Jugoslavijo. Apeliramo na podjetnike, ki črpajo danes sadove njihovih dela, da pomagajo onim, ki so pomagali graditi našo državo. Nikogar bi ne smelo biti, ki trpi pomanjkanje. Kakor delavcu in nameščencu dobrovoljcu, tako ni prizanešeno tudi kmetu in trgovcu ter malemu obrtniku. Moralna dolžnost nas kliče, da se zavedamo uji-

hovega dela v korist skupnosti, s katerim so zaslužili vsestransko podporo javnosti in oblastev. Vnebovpijoča krivica pa je, da najdemo še danes brezposelne dobrovoljce, katerim je pripadalo in pripada še danes prvenstvo v zaposlitvi. Apeliramo na vsa podjetja, samouprave in državo, da posvečajo našim dobrovoljcem vso pozornost. Naš apel velja vsem državnim ter zasebnim ustanovam, narodnim društvom, gospodarskim in kulturnim ustanovam, zadrugam, denarnim zavodom, tujsko prometnim ustanovam, vsem posameznim podjetnikom, da se začne pri oblastvih, organizacijah, podjetjih in med posamezniki širiti zavest dolžnosti vsestranskega podpiranja naših junakov dobrovoljcev.

Naša skupna organizirana pomoč velja jim onim, ki so se v letih ob zgodovinskem prelomu izkazali kot neustrašni borci za našo svobodo, predvsem pa za našo severno mejo.

Mariborske in okoliške novice

Tragikomično razkrinkana „višja ličnost“

Ogromna škoda radi velikih tatvin železnih vagonkih delov na Tezmem

Na tezenskem postajališču so delali že več časa mnogo skrbni našim orožnikom tatovi, ki so se v temnih nočeh preskrbovali z različnimi železnimi deli, ki so jih od stranjevali z vagonov ob gozdu pri večališču. Ves trud orožnikov je bil doslej zaman, ker so spretni zlikovci vedno izginili med vozovi, ko so opazili orožnike. Ukradeno blago so spravljali v neko skla dišče v Božovi. Včeraj v zgodnjih jutranjih urah pa so bili vendar preveč predrzni in so radi tega prišli orožnikom v past. Prišli so namreč kar z vozom, katerega so pustili na večališču in dovažali odstranjene železne dele na dvokolnični

do voza. Pri nalaganju pa je orožniška patrulja glavnega krivca nekega v Avstrijo pristojnega Stupana zasačila, med tem pa so pajdaši v smeri proti Hočam pobegnili. Imenovani Stupan, ki se je legitimiral pri zaslišanju kot »višja ličnost«, ki se bo pritožila na merodajnih mestih, noče izdati svojih pajdašev. Včeraj so si orožniki ogledali imenovano skladišče, dane pa sortira lastno komisija strokovnjakov iz delavnice na koroškem kolodvoru, ki je vzela s seboj več delavcev in tovorni avto. Škoda, ki jo trpi železniška uprava radi teh tatvin je ogromna in bodo tudi kupci prejeli zasluženo plačilo.

Desnobrežani

K vprašanju tržnice.

Prejeli smo: »Kličejte vas, gg. mestne očete, tam na levem bregu naše Drave. In kličejte ves vse, ki karkoli in kjerkoli »sejete« bodočnost Maribora. Podčrtamo: bodočnost Maribora. Kajti Maribor je menda že nastal, gotovo pa je raste in postal tak kakor je danes, le na podlagi sedanosti, to je, vse naj bo le za danes, kvečjem od danes do jutri.

Precej nas pa je že danes tostran Drave. Nas namreč, ki smo že danes — so meščani. Če pa računamo dejansko občestvo, to je vse tiste mase, ki jih ob go tovih prilikah lahko tudi od levega brega vidite, kako se liki narastli Dravi preliva in preriva preko preozkega in bojimo se za današnji promet tudi že prešibkega drž. mostu na Kralja Petra trg. od tu pa na vse strani tja do Pohorja in na Dravsko polje, potem se že zdaj bližamo številu 20.000 duš. Če ne radi vsega, kakor oni iz središča mesta, vendar pa moramo po večino življenskih potreb sčin preko mosta. Dozdaj smo vsaj vedeli kam. V novejšem času pa je ves naš trg tako razbit in razkosan, da bi človek skoro ne vedel, kam po to in kam po ono. — Svoječas vsaj nadležnosti zaradi prometa na mostu še nismo tako občutili. Danes pa si spoštovani gg. mestni očete, pogledite enkrat zjutraj n. pr. v soboto promet na našem vohu na most. To že zdavno ni več tisti Maribor, za katerega je bil ta most zgrajen. Pa tudi ni več tisti Maribor, za katerega potrebe je oz. bi še zadostovala le ena tržnica, pa bodi že kjerkoli že postavljena. Za danes smo pri kraju z našim klicem po tržnici tudi za nas desnobrežane - Mariborčane. V kratkem vas gg. mestni očete zopet okličemo z natančnejšim načrtom, vpošte vajočim tudi začasno razbremenitev mostu kakor tudi zgradbo tržnice za središče mesta in ono tretjo za meljsko-krčevinsko predmestje.« — Desnobrežan.

Dunajska vremenska napoved predvideva za jutri v soboto 14. t. m. sledeče vreme: Pretežno jasno, naraščanje temperature, nevarnost slane le v višjih legah, ob vzhodnem alpskem robu južno-vzhodni vetrovi.

Smrtonosen padec 60-letnega hlapca s skednja. V gradu Viltuš pri Selnici je bil zaposlen 60-letni hlapec Justin Kralj. Ko je spravljaj seno s skednja v spodnje prostore gospodarskega poslopja, je po nesrečnem naključju tresčil na tla in si pri tem prizadjal težje poškodbe. S težkimi notranjimi poškodbami, namoljenimi rebrami ter strto levo roko so ga mariborski reševalci prepeljali v tuk. splošno bolnišnico, kjer je pa kljub skrbni zdravniški negi, podlegel zadobljenim poškodbam.

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Kaučič Milan, knjigovodja, in Kocbek Justina, zasebnica, Dr. Ipavčeva I.; Klaneček Matevž, delavec, in Svenšek Ana, delavka, Mlinska 39; Kmetec Jožef, učitelj, in Kralj Gozdana, učit., od Slivnice pri Mariboru; Čokel Janez, meh. pomočnik, in Ferš Gizela, hčerka gozd. paznika, od Sv. Vida pri Ptujju; Ši-ker Rudolf, pos. in gost., in Bernhard M., šivilja, iz Marenberga. Holc Aton, zid. delavec, in Slekovec Marija, poljska de-

lavka, oba Pobrežje; Fajt Fr., kretnik drž. žel., Pragersko, in Kodlič Marija, natakarka, Tržaška 18; Košec Stanislav, čevljar, in Meško Marija, strežn. v Zdr. domu, oba Pobrežje; Skumauc J., ključavničar drž. žel., Tržaška 23, in Kapš Ana, pletilja, Prečna pri Novem mestu; Črešnik Anton, policijski stražnik, Židovska 4, in Iskra Fr., bolničarka, spl. bolnišnica.

Odprtje spomenika Kralju Aleksandru I. pri Sv. Juriju ob Ščavnici se vrši v nedeljo dne 15. maja ob 11. uri dopoldne ob vsakem vremenu. Iz Maribora vozijo avtobusi ob 8. in 9. uri. Prijave sprejema avtobusna postaja Glavni trg.

Vpokojenecem. Finančno ministrstvo je izdalo naknadna navodila za upokojenec, ki bivajo v zamejstvu manj ko dva meseca. Po tem navodilu mora vsak upokojenec, ki odide v zamejstvo za manj ko dva meseca, pred svojim odhodom pisмено obvestiti pristojno oblast, kdaj namerava potovati, ko se pa vrne iz zamejstva, mora obvestiti pristojno oblast, kdaj točno se je vrnil. Upokojenec more oditi v zamejstvo s pravico do pokojnine samo enkrat na leto brez ozira na to, koliko časa se v zamejstvu zadrži. Če je pri enkratnem bivanju v tujini, krajšem od dveh mesecev, že izkoristil možnost prejetja nezmanjšane pokojnine, potem se morajo pri vsakem nadaljnjem njegovem bivanju v inozemstvu v istem letu njegovi prejemki zmanjšati za 20%, in sicer za toliko dni, kolikor manj kot dva meseca jih je preživel v zamejstvu. Ker se dan odhoda in dan povratka v čas bivanja v zamejstvu ne računata, upokojenci zato niso dolžni prijaviti takega primera odhoda čez mejo, če se istega dne vrnejo ali pa če se vrnejo vsaj že drugi dan, seveda če imajo odobrenje pristojnih oblasti. V takih primerih se tudi pokojninski prejemki ne zmanjšajo. Čl. 12 prejšnjih navodil je treba razumeti tako, da se sankcija te odredbe mora uporabiti na vse tiste primere, če se upokojenec zadrži v zamejstvu več kot dva meseca, ne da bi zaprosil za odobritev finančno ministrstvo, ne pa tudi na primere, če kak upokojenec biva v zamejstvu manj ko dva meseca.

Učiteljski abiturijenti! Sestanek radi kolonije bo v nedeljo 15. t. m. ob 10. uri na učiteljskišču. OBUA.

Prodajalne mesa bodo v nedeljo 15. t. m. predpoldne odprte, prav tako se bo meso prodajalo na stojnicah na trgu, ker je prenehal zimski nedeljski počitek. Odslej torej bodo mesarske prodajalne v poletnem času vsako nedeljo predpoldne od 9. ure odprte.

6. številka »Totega lista« izide v soboto 14. maja. V vseh trafikah na prodaj.

Srbska pravoslavna cerkvena občina v Mariboru sporoča svojim članom, da je seznam volilnih upravičencev za leto 1938. odobren in da se na podlagi tega razpiše rok za predložitev kandidatske liste za volitev cerkvenega občinskega sveta (24 članov in 12 namestnikov) od 14.—21. t. m. Kandidatna lista se lahko preda v pisarni cerkvene občine od 9.—12. in 15.—18. vsaki dan v omenjenem roku cerkveno občinskemu tajniku, ki je pooblaščen, da iste sprejema in za potrebne informacije.

Društvo stanovanjskih najemnikov in poslovnih lokalov ima svoj redni občni zbor dne 15. V. 1938. ob 10. uri dopoldne pri Povodniku v Jurčičevi ulici. Najemniki udeležite se ga polnoštevilno in pokazite s tem svojo zavednost! Dostop imajo tudi najemniki nečlani.

Smrtno nevarna je lahko hripa, zelo neprijeten je nahod. Utrijte se proti temu s parnimi kopelmi. Mestno kopališče.

Starešinsko društvo »Triglav« sporoča, da se vrši redni letni občni zbor v nedeljo, dne 15. maja ob pol. 10. ur v lovski sobi hotela »Orel« v Mariboru. Starešine iskreno vabljeni!

Nalagajte svoje prihranke v Mestno hranilnico v Mariboru.

Prijave za sokolski zlet v Pragi. Pozivamo sestre in brate, ki se nameravajo udeležiti zleta v Pragi, da se javijo v društveni pisarni danes dne 13. maja popoldne, kjer se bodo sprejemale definitivne prijave. Voznina Din 341.— se mora položiti do 2. VI. — Sokol Maribor matica.

Tombola Sokola I. bo v nedeljo 15. tm. ob 14. popoldne na letnem telovadišču v Magdalenski ulici. Karte samo Din 2.50. Po tomboli prosta zabava.

V Graz vozi Putnikov avtokar dne 15. maja. Vožnja in vizum le Din 100.—. Prijavite se takoj pri Putniku. Tudi v Celovcu (Vrbsko jezero) vozi Putnik na splošno željo 22. maja. Vožnja in vizum le Din 130.—. Prijavite se takoj pri Putniku.

Prijave za sokolski zlet v Pragi. Pozivamo sestre in brate, ki se nameravajo udeležiti zleta v Pragi, da se javijo v društveni pisarni danes, dne 13. maja popoldne, kjer se bodo sprejemale definitivne prijave. Voznina Din 341.— se mora položiti do 2. junija.

Vse govori!, da bo v nedeljo tombola v magdalenskem okraju.

Sloviti bolgarski možki zbor iz Plovdiva prispe v Maribor v sredo 18. t. m. z avtobusi iz Celja. Svečan sprejem bo na trgu kralja Petra ob 18. uri. Zvečer ob 20. uri koncert v Unionski dvorani. Predprodaja vstopnic pri Putniku.

Tajni izlet Sokolskega društva Maribor III. Vsi bratje in sestre se opozarjajo na tajni zlet, ki bo v nedeljo dne 15. maja t. l. Zbirališče za I. skupino je ob 6.30 na Kralja Petra trgu, II. zbirališče ob 7. pred klasično gimnazijo. Kolesarji pa se zberejo ob 7.30 na letnem telovadišču. Udeležite se vsi v čim večjem številu. — Zdravo!

Mojstrski izpit. Pred mojstrsko izpitno komisijo mariborsko so dne 12. t. m. opravili mojstrski izpit za pečarstvo in lončarstvo gg. Kreuh Friderik iz Studencev ter bratje Anton, Franc in Janez Žuman iz znane stare lončarske obratovalnice v Noršincih pri Ljutomeru.

Jutri je zadnji dan letošnjega Protituberkuloznega tedna, ki nam naj ponovno pokaže, da se naše prebivalstvo brez razlike stanu, narodnosti in vere v polni meri zaveda nujne potrebe organiziranega boja proti tuberkulozi in svoje dolžnosti napram trpečim bratom in sestram. Zato okrasite še jutri svoja okna — v kolikor tega še niste storili — z zastavicami z dvojnimi rdečim križem, ki jih dobite v prostorih OUZD, Marijina ulica 13, soba 54 ali pri vratarju (tel. 21-65).

Ribji trg je bil danes prilično dobro založen. Prodajali so 110 kg sardel po 13 do 14 din za kg, 15 kg ciplov po 18 do 20, 10 kg azial po 26, 3 kg morskega soma po 36, 10 kg skombrov po 22, 5 kg burbonov po 28, 3 kg jegulj po 24, 30 kg girc po 11, 18 kg bobov po 13, 15 kg belice po 8 do 9 ter 5 škafov žabljih krakov po 1.50 do 2 din za venec.

Se: Rože. V zvezi z afero »Privredne zadruge« se dan za dnem oglašajo na tuk. policiji številni oškodovanci, tako da presega sedaj škoda, ki jo trpijo prizadeti zadrugarji, okoli pol milijona dinarjev. Ker je podan sum, da so pri manipulacijah »Privredne zadruge« sodelovali tudi nekateri drugi funkcionarji omenjene zadruge, je policija izdala zaporno povelje proti nekaterim funkcionarjem. Ko pa so se policijski organi oglašili na stanovanjih omenjenih funkcionarjev, so jim povedali, da so neznano kam odpotovali. Oblastva so zaslišala tudi nekatere uslužbenke »Privredne zadruge«, ki so izpovedali, da je »ravnatelj« J. Rože skoro vse poslovanje vodil sam. Zanimiva je izpoved nekaterih članov uprave, ki so bili svoječas izvoljeni v odbor. Ko so se ti namreč oglša-

Hina

Kino Union. »Pogumni ženin« najzabavnejša veseloigra, dve uri smeja in zabave. Heinz Rühmann, Hans Moser, Theo Linggen, Gusti Huber.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Petek, 13. maja: Zaprto.
Sobota, 14. maja ob 20. uri »Dva ducata rdečih rož«. Znižane cene. Zadnjič.
Nedelja, 15. maja, ob 15. uri: »Čigav je grunt«. Gostovane Cirkovčanov. Izven. Ob 20. uri: »Trubadur«. Gostovanje M. Vlahoviča. Red B. Zadnjič.
Sreča v delniški družbi na odru. Bratci romanov o obljubljeni deželi bodo imeli v kratkem priliko življenje v novem svetu občudovati na posebej za to pripravljenem odru mariborskega gledališča.

sili v zadruginih poslovnih prostorih, da bi v smislu pravil nadzirali poslovanje zadruge, im je »ravnatelj« Rože dejal, da nimajo pravice vpogleda v poslovanje. Nekaterim je rekel, da kljub izvolitvi na rednem občnem zboru, »centrala« njih izvolitev ni potrdila. »Ravnatelj« Rože je nekaterim povedal, da se »centrala« nahaja v Zagrebu, drugim zopet da je v Beogradu. Oblastva pa so ugotovila, da je, da je »Privredna zadruga« razpošiljalaslovala popolnoma neodvisno. Značilno je, da je »Privredna zadruga« eazpošiljala »likvidacijske sklepe« brez vsakega podpisa, tako da ne bi mogla v primeru odkritja sleparij oblastva nikogar od zadruginih funkcionarjev staviti na odgovor. Preiskava se v vsej smeri nadaljuje.

Grob pri grobu. V bolnišnici je umrla v 54. letu svoje dobe vdova po finančnem nadpregledniku Marija Dekleva. Na Aleksandrovi cesti 35 je izdihnila vdova po železničarju Barbara Rus, stara 80 let, v Prešernovi ulici 2 pa hišnica Marija Neureiter, stara 70 let. Žalujočim preostalim naše toplo sočutje.

Otvoritev sezone na Mariborskem otoku. Z jutrišnjim dnevom se otvori sezona na Mariborskem otoku. Vse je lepo pripravljeno, kopališče naprave, z vsem dobrim obilno oskrbljena Majcenova restavracija, ki vabi kopalce in nekopalce. Urejen je tudi avtobusni promet, ki bo lahko v množinah prevažal kopalce na otok.

Mariborski zgodovinarji napravijo v nedeljo poučni izlet na Slom, Hotunje in Žiče s snitjem pri jutranjem vlaku na kolodvoru.

Komanda vojnega okrožja v Mariboru opozarja rekrute-dijake, ki so bili pri naboru usposobljeni, nimajo pa še rešitve, o tem, da jim je dovoljen odlog vojaške službe radi študija, da zaprosijo takoj za tako dovoljenje potom komande, sicer bodo še tekom tega leta vpoklicani na odsluženje roka. Oni dijaki-rekruti, ki posedujejo dovoljenje o odloženju vojaški službi do končanega šolanja, želijo pa že letos nastopiti vojaško službo, naj se takoj in najpozneje do 20. maja t. l. javijo v sobi št. 3 mestnega vojaškega urada, Slomškov trg 11 med uradnimi urami.

Mestni avtobus vozi ob nedeljah redno ob 6.30 na Pohorje in se vrača ob sedmih zvečer. Tudi se občinstvo opozarja na avtobus, ki pelje dnevno ob 10.45 v Št. Ilj, ki ima dnevno zvezo z graškim avtobusom.

Starini »Slovencu« par krepkih v kosmato uho. Starina »Slovenec«, pobožen, kreposten in resnicoljubljen, se s svojo starikavo ihto in telebanskimi preskoki silno rad zaganja v »Jutro« in »Večernik«. Sicer je silno pičlo število onih, ki preganjajo svoje dolgočasje s konsumiranjem puhlosti in starinske plitvosti, ki se preliva po »Slovenčevih« stolpcih, pa smo vseeno hvaležni za reklamo, kolikor nam je more nuditi starina »Slovenec«. V včerajšnji številki se je n. pr. spodtaknil ob popravek, ki ga je priobčilo »Jutro« v predvčerajšnji številki v zvezi s tajno razpravo proti Bevardiju in Šajfleglu. He-he... Neprijetni takšni popravki kaj? He-he... Pa bi bili prijetni za starino »Slovenca«, ki je med razpravo menda dremal, da ni imel nič kaj poročati, četudi starina dobro ve, kako je s popravki in takšnimi »tajnimi« zadevčinami, da potem kakor svinjski rilec debela zavist pokuka skozi preluknjano

butico ljubljanskega »starine«. Pa smo brali pri starini »Slovenec« že vse drugačne popravke — prijetne kaj? ... —, ki so precej drugačni od tega, ki ga sedaj zanima, ki ga bomo že svoječasno pojasnili in ki ni podnel starine »Slovenca« le v neprekosljivi telebanščini, ampak tudi precejšnji hudobiji, ki je tako lahko in bogudopadljivo združljiva s krepostmi in vrline, kakor so n. pr. resnicoljubnost, pobožnost itd. Dragi dedek »Slovenec«! Vidiš, tega, kar misliš, da je, ni, kar pa misliš, da je, tega ni. Tako si razglasil v svet vest, da je umrl v tuk. bolnišnici tisti nesrečni Andrej Muhič, po so prišli znanci k pogrebu in so ga našli mesto v rakvi — pri beli kavi in belem kruhu. Potem tisti nesrečni Trnjevič Peter. Teden dni pred smrtjo si ga pokopal. Glej, živih ne moremo pokopljati, pa se do danes nismo naučili te tvoje čudodelnosti. Kristus je Lazarja obudil k življenju, ti, dedek »Slovenec«, pa si po svojih mariborskih »verodostojnih« poročilih dva živa predčasno pokopal, od katerih je še danes eden po osemih mesecih čil, zdrav in krepak, pa proslavlja danes vse naokoli tvoja dela in resnicoljubnost. Tebi, dedek, ki krmiš svoje pičlo številne mariborske čitalce v zadnjih letih z dolgočasnimi pobožno društvenimi zadev ščinami, ki zanimajo komaj par tucatov ljudi v Mariboru, skoro(?) ne moremo očitati, da sučeš stvari po svoje, da jih po svoje obračaš, da ne privoščiš tudi drugim včasih kakšne »masne pečenke«, dočim se sam zadovoljuješ z »mastnimi kostmi« (Dober tek! Op. korektorja), potem ko ti druge grdobe odnašajo izpred nosa, kar je bilo nekoč na teh »mastnih kosteh«. Tudi tega ti ne moremo očitati, da si v svoji starosti pozabil na svetopisemsko resnico o brunu in pezdurja. Čudimo se le, kako da nisi pri teh tvojih starih letih primerni »hitrosti« prišel nazadnje še z očitkom, zakaj nam je neki »ušla« tista avtomobilska nesreča na Aleksandrovi cesti dne 1. maja t. l., o kateri je sicer tako blagonaklonjeno, obširno ter izčrpno poročal zagrebški »Morgenblatt« v št. z dne 3. t. m. pod zelo vidnim naslovom »Autounfall des Fürstbischofs dr. Tomažič«, kar je menda dedku »Slovenec« na njegovem mariborskem koncu brzokone »ušlo«. Rujnega cvička po grlu, dedek ljubljanski, da bo kaj kisle moče za presušene možgane. Ali pa morebiti tistega sočnega kanagalilejskega muškateljčka anno — Domini...

V Mariboru bivajoči bivši rezervni častniki, ki iz kateregakoli razloga niso sprejeti v našo vojsko, so pa svoječasno prejeli od države oziroma združenja rezervnih ofic. uniformo, se pozivajo, da se takoj javijo v sobi št. 3 mestnega vojaškega urada v Mariboru, Slomškovi trg 11.

Kongres kaznilniškega osebja. V Sremski Mitrovici je bil v terek zaključen X. kongres strokovne organizacije pazniškega osebja naših kaznilnic. Predsedoval mu je zaslužni g. Ivan Meško iz Maribora. Na kongresu se je obravnavalo zlasti vprašanje izboljšanja gmotnega položaja kaznilniškega osebja. Pravosodni minister ima v novem finančnem zakonu pooblastila, da izda uredbno, po kateri bi se gmotni in socialni položaj kaznilniškega

ga osebja v kaznilnicah izboljšal. V tem smislu si bo organizacija prizadevala, da izposluje uredbo. Izrečena je bila zahvala odboru v Mariboru, ki že 10 let posluje z agilnim Ivanom Meškom na čelu, ki je organizacijo tudi ustanovil.

Ljudska univerza. Nocoj v petek, 13. maja predava o učinkih bojnih plinov na človeški organizem zdravnik dr. Davorin Cijan iz Maribora. Skioptične slike.

Konjačeva nezgoda. Na Koroški cesti je hotel včeraj popoldne vloviti konjač Jeras Matko iz Dolgoš nekega psa, ki je bil brez nagobčnika. V trenutku, ko je vrgel zanko, se je huda mrcina zakadila vanj in ga ogrizla po levi roki, tako da se je moral zateči k reševalcem, da so ga obvezali. Ko mu je priskočil na pomoč njegov pomočnik, se je postavila mrcina v bran tudi njemu in ga istotako ogrizla.

Urednikova pošta

P. R., Koroška cesta. Da, v smislu tisk. zakona se mora vsak popravek objaviti.

Ljutomeške novice

Sokolstvu! Naše obmejno Sokolstvo se bo 15. maja poklonilo spominu velikega kralja Aleksandra Ujedinitelja ob priliki odkritja spomenika pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Sokolstvo se bo zbralo ob 10. uri pred domom Matije Gubca. Udeležba je obvezna za vse članstvo v slavnostnih krojih ali v civilu z znakom.

Premestitev. Premeščen je po službeni potrebi iz Ljutomera v Črnomelj g. Viktor Martinak, šef davčne uprave. Na njegovo mesto pa je premeščen g. Anton Baskovac iz Novega mesta. Z odhodom g. Martinaka je dramatski odsek Sokola v Ljutomeru izgubil odličnega igralca.

Ptujske novice

Honorjev zlatnik. Te dni so našli na njivi Gorišnici pri Sv. Marjeti niže Ptuj zelo dobro ohranjen zlatnik cesarja Honorija. Na bližnjih njivah so že večkrat odkopali razne rimske najdbe.

Iz Goenje Radgone

K odkritju spomenika k Sv. Juriju v nedeljo dne 15. majnika t. l. vozi avto ob 9. uri dopoldne izpred gostilne pri Pošti in sicer po ceni 10 Din od osebe.

Zaman.

Ela: Trikrat je zazdehal, medtem ko sem z njim govorila.

Anka: Morda pa ni bilo zdehanje; morda je samo poskušal, da bi kaj rekel!...

Zakonski pristan.

Pogovarjala sta se o zakonu: »Zakon,« je dejal Kurnik, »je kakor pristan, v katerem se srečata dve ladji.«

Pa zastoka Ocvirek: »Že res, toda jaz sem srečal vojno ladjo.«

Zapiski ob robu

Človek je kakor svet — toda, kako naj imajo svetovi prostora na enem samem svetu?

Sonce, v katero zreta obenem dva človeka, razsvetljuje enega, drugega pa slepi.

Mnogo je ljudi, ki od samega gledanja ničesar ne vidijo.

Kritičen neumnež je tisočkrat slabši, kakor neumen kritik.

Marsikateri človek ni padel na glavo, kakor suh kruh ne more pasti na ono stran, ki je z maslom namazana.

Preden postane človek pameten, si mora glavo razbiti. Vprašanje pa je, koliko ljudi ima sploh glavo?

Sele napake izpametujejo človeka. Toda neučeni ljudje so srečnejši, kakor učeni.

Močen človek je manj nevaren kakor slabič, ker ne pozna moči, ki jo da obuja. Si človek ne verjame lačnemu, lačen človek pa sitemu še manj.

Od samih skrbi ne pride človek do samomora.

Človek beži v samoto, da je ne bi občutil.

Iz ljudi, ki so nekaj, ne postane večkrat prav nič.

Človek ne ve z golo resnico nič drugega početi, kakor da ji dela silo.

Če ti prilazejo v posteljo stenice, prepusti jim jo, ker sicer mislijo, da se hočeš z njimi boriti.

Tudi ljudje imajo svojo površinsko napetost.

Razno

Nedeljo 15. popoldne pristne PRLEŠKE POGANCE Gostilna Kren (Klemenšak) Pobrežje. 2856

DANES SVEŽE MORSKE RIBE v soboto zvečer odojek na raznu. Pristna viška in domača vina. Se priporoča gostilna »Otok Vis«, Sodna ulica 16. 2846

Čedno blago za dečke

v novih vzorcih prinaša

Tekstilana Büdefeldt Maribor, Gosposka ul. 14

OTROŠKI VOZICKI velika izbira, najceneje pri tvrdki »Obnova«, F. Novak, Jurčičeva 6. 2730

Prodam

OBEDNICA — POHIŠTVO tudi posamezno, veliko stojiče ogledalo, umivalnik z marmornato ploščo in različno radi preselitve poceni na prodaj: Maistrova ul. 3, pri tije, desno. 2850

Sobo odda

KABINET oddam gospodu. Meljska 29, Maribor. 2847

Sobo išče

Iščem prazno ali opremljeno SOBO s strogo separiranim vhomom v bližini parka in kolodvorov. Naslove pustiti v upravi. 2854

Stanovanje

DVA GOSPODA sprejemam na stanovanje. — Splavarska 6. 2842

Službo dob

PRODAJALKO sprejemam za slaščičarno. — Nastop takoj. Hrast Marija, Stolna ul. 12. 2857

DOBRO FRIZERKO sprejemam takoj. Kralj. Meljska cesta. 2851

KROJAŠKEGA POMOČNIKA za velike komade sprejemam takoj za stalno. Pučnik Fran kopanova 10. 2849

Restavracija »Mariborski otok«

Vas vabi na svoje letošnjo

OTVORITEV

ki bo v nedeljo 14. maja 1938

Priljubljena restavracija, ki si je s svojo izvrstno domačo in dunajsko kuhinjo, solidnimi cenami ter točno in strokovno postrežbo priborila sloves prvovrstnega gostinskega podjetja, ki vam nudi ob vsakem času slastno jedajo in pijačo.

Na zalogi je stalno pivo ležak, po želji temparirano iz znane pivovarne Union. — Cvrte in pečene piške, mrzla in topla jedila tudi po naročilu! — Okusen sladoled! — Skratka vse, kar si Vaše dobropočutje zamore zaželeti. — Vse po skrajno nizkih, konkurenčnih cenah dobite v restavraciji »Mariborski otok«.

Za številne obiske se prioroča

Franc Maicen

restavrat in lastnik kavarne »Orient«.

Mal' položi dar domu na oltar!

Lenka

V mestu so imeli aktuarjevo hčerko za eno najlepših deklet. Vitka postava, čeden obraz in temne oči so jo odlikovale pred drugimi in dekleta sama niso mogla tajiti, da ima dober okus in se lepo oblači. Mami tudi ni bilo žal stroškov, le da je bila hči oblečena po modi in prekašala druge.

Gospod Roubinek je hote ali nehotе vsemu pritrdil, čeprav je vsak groš dvakrat obrnil preden ga je izdal.

Ko sta odlagali mati in hči klubuke, se je Lenka spet umirila. Pridno je šivala in odgovarjala kakor navadno na tetina vprašanja. Njeno mlado srce pa ni bilo mirno. Dolgo je bilo že naklonjeno mlademu možu. Rada ga je videla, kadar je prišel učiti Fricka; vesela je bila, ako je tudi z njo spregovoril par besed. Misli je, da ji tako ugaja njegova čista češčina, kakor jo je govoril tudi njen stric. Od tete in Loti je slišala same pohvale o

njem in rada je poslušala kadar sta govorili o njem; o mladem filozofu pa si ni upala ničesar pripomniti.

Zdaj pa je bilo njeno srce presenečeno. Nikoli ni pomislila, da ima take nazore, da bi jo razumel in se je razveselil. Svoja najtoplejša čuvstva je morala doslej skrivati; smejali so se ji radi njih, on pa ji je stisnil roko in dejal: »O, kako sem vesel, da sem vas spoznal!«

Ni bila samo vneta, resnična patriotka, bila je tudi dekle. Sicer je rada gledala zalega študenta, ki je bil všeč Lotinki in drugim; danes pa je stal pred njo ognjevit, goreč in njegovo lice je kar sijalo.

Ako bi ga takega videla Loti ali katera druga in slišala njegove besede, čeprav bi ne čutila tako rodoljubno kakor Lenka, bi težko ohranila mirno srce, težko da bi ga zaprla pred njim.

Kako bi se ustavljala Lenka, ta pepelka v hiši gospoda aktuarja, ki se je malokdo zanjo in ki je nihče ni ocenil. Starši so ji zgodaj umrli in za siroto se je

zavzel »gospod striček«, župnik v oddaljeni hribovski vasi. Bil je starejši brat njene matere in eden tistih rodoljubov, ki so v tistih težkih časih na tihem delovali za svoj narod. Nihče ni proslavil ne ohranil njih imena; novo pokolenje pa je dalo izpričevalo o njih nesebičnem, požrtvovalnem delu.

Tak je bil Lenkin varuh. Ko je umrl, ki ji je zapustil poleg svoje knjižnice, iz katere je čuvala češke knjige kakor zaklad v svoji skrinji, le skromno premoženje, jo je sprejel v svojo rodbino gospod aktuar Roubinek, brat rajnega župnika in njene matere. Tako je živila že leto dni v hiši svojega drugega strica.

Vavrena se je po končani učni uri vrnil v prvo sobo, pripravljen na odhod. Gospa aktuarjeva ga pa ni kar tako izpustila. Rada se je pogovarjala z njim in tudi danes je načela pogovor.

Pričela je praviti o nenavadnem izprehodu z Lotinko, o kateri je rekla:

»Ah kar umirala je od občudovanja!«

Življenje je boj, ki nastaja iz strahu pred borbami.

Če bi življenje ne bilo resnica, ampak samo možnost, kdo bi imel dosti poguma, da bi jo uresničil?

Zakaj naj bi sanjal samo ponoči, ko nimam od tega ničesar? Če bi bil sen življenje, dobro, tedaj bi bil lahko z nočjo zadovoljen. Toda, kaj, če je življenje samo sen?

Usoda dolarske princese

Na kolodvoru v Budimpešti se je odigral oni dan razburljiv prizor ob prihodu pariškega brzovlaka. Iz vlaka je izstopila mlada dama, toda takoj jo je obkolilo pet mož, ki so jo pozvali, naj jim sledi. Dama je pa jela klicati na pomoč in hotela je pobegniti. Že je bila pri plotu, da bi ga preplezala, ko so jo močje dohiteli. Potem je morala v avtotaksi in odpeljali so jo v bližnji hotel. Očividci tega prizora so obvestili policijo in kmalu so prišli z avtomobilom redarji, misleč, da gre za ugrabitev dekleta. Posredovati jim pa ni bilo treba, ker je šlo za detektive, ki so prijeli že dolgo zasledovano hčerko ameriškega milijonarja A. Gellina iz Kansas City. Dolarska princesa je pobegnila kot 15-letna deklica z doma z nekimi filmskim igralcem, ki jo je pa v bedi zapustil. Domov se ni hotela vrniti, temveč si je pomagala kot pevka po raznih zabaviščih, nazadnje v Berlinu. Tam so jo izsledili detektivi, ki jih je poslal za njo njen oče. Ušla jim je pa v Budimpešto, kjer so jo končno prijeli.